

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-02-27

Diarienummer SMF-2023-01530

Handläggare

Frida Wallentin

Telefon: 031-3655864

E-post: frida.wallentin@stadsmiljo.goteborg.se

Inriktningsbeslut Älvsborgsdammen - Gestaltning (GFS)

Förslag till beslut

I stadsmiljönämnden

Stadsmiljönämnden beslutar att godkänna Inriktningsbeslut för Älvsborgsdammen, skede gestaltning (GFS).

Sammanfattning

Älvsborgsdammen med intilliggande ytor är en välbesökt och omtyckt plats för både besökare och göteborgare. Den ligger vid Älvsborgsplan i Majorna och är Göteborgs sista historiska plaskdamm som är i drift. Älvsborgsdammen byggdes på 1930-talet. Dammen och dess tillhörande tekniska utrustning är uttjänt av ålder. Nya krav på badvattenkvalitet, miljökonsekvenser och arbetsmiljöförhållanden för driftpersonal gör också att den nuvarande anläggningen inte kan anses vara välfungerande. En större renovering av bassängen och byte av tekniska utrustning behöver därför göras.

Tillgången till offentliga ytor i den centrala delen av staden är begränsad och ytterligare förtätning ökar trycket på de befintliga ytorna. Det innebär att Älvsborgsdammen och de omgivande miljöerna spelar en viktig roll för det offentliga livet i staden och stadsdelen. I samband med renovering av dammen med tillhörande teknisk utrustning ska platsen runt dammen utvecklas ur social och ekologisk dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Projektet finansieras med stadsmiljöförvaltningens reinvesteringsmedel inom området Byggnadsverk.

Renoveringen av dammen med tillhörande teknisk utrustning tillsammans med utveckling av den omkringliggande stadsmiljön beräknas kosta 30 miljoner kronor. Kostnaderna ryms inom den investeringsram som beslutats för stadsmiljöförvaltningens investeringsvolym 2021-2025.

Kostnaderna för drift och underhåll av dammen kommer att minska i och med att renoveringen genomförs. I dagsläget gör den föråldrade tekniska utrustningen att det krävs daglig tillsyn och skötsel för att kunna upprätthålla godkänd badvattenkvalitet. Skötsel- och underhållsåtgärder är idag också extra kostsamma då nuvarande teknikhus inte uppfyller gällande arbetsmiljöregler. Kostnaderna för drift och underhåll bekostas idag av Göteborgs stad, stadsmiljöförvaltningen.

En upprustning av den offentliga miljön i anslutning till Älvsborgsdammen kommer innebära att platsens värde som social mötesplats kommer att öka. Det kommer att kunna innebära att näringsidkare i anslutning till platsen får en ökad omsättning.

Bedömning ur ekologisk dimension

En renovering av dammen och omkringliggande utemiljö kommer att ha viss positiv miljöpåverkan.

Vid utveckling av den offentliga miljön kring Älvsborgsdammen kommer det att vara viktigt att arbeta med ekosystemtjänster i så stor utsträckning som möjligt. Genom en god gestaltning förväntas platsen ha en positiv påverkan inom de nationella miljömålen ”God bebyggd miljö” och ”Ett rikt växt och djurliv”.

Byggnation och renovering av betong och tekniska anläggningar har generellt en negativ påverkan på miljön. I målen för projektet ingår att minska dessa så långt som möjligt inom projektets avsatta ramar.

Bedömning ur social dimension

Renovering och utveckling av miljön kring Älvsborgsdammen kommer att ha stor positiv påverkan inom den sociala dimensionen.

Redan idag är Älvsborgsdammen en viktig mötesplats för alla åldrar även om den har extra betydelse för barn och unga. Genom att renovera dammen och den tekniska utrustningen kommer dammen att kunna fortsätta att vara en plats dit stadens invånare kan gå och svalka sig varma dagar. Renoveringen kommer att göra att de tillfällen då dammen behöver stängas av på grund av drift och underhåll minskar och användningen av dammen kommer därför att kunna öka.

Omgivningen runt dammen en viktig social plats i staden. Målet är att utvecklingen av miljön ska öka platsens betydelse ytterligare. Den nya utformningen ska bidra till att fler människor vid fler tillfällen kan använda Älvsborgsdammen och dess omgivning som en välfungerande offentlig utemiljö.

Vid en upprustning kommer tillgängligheten för personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar att förbättras. Det kommer bland annat att göras genom att öka tillgängligheten för personer med nedsatt rörelseförmåga till dammen och genom att markbeläggningen görs plan och utan kanter. Rörelsespråken för personer med nedsatt syn kommer också att förbättras.

En annan viktig aspekt att förbättra vid en utveckling av platsen är upplevelsen av trygghet. Genom medborgardialog har man identifierat att platsen framför allt vintertid upplevs som mörk och icke omhändertagen. Genom att förbättra belysningen och utformningen på platsen kommer upplevelsen av platsen att bli tryggare.

Älvsborgsdammen ligger inom området Kungsladugård som är klassat som riksintresse för kulturmiljövård. En kulturmiljöutredning för dammen och platsen är genomförd och kommer att vara ett viktigt underlag för gestaltning och upprustning av området. Målet är att stärka platsens kulturhistoriska värden.

Ärendet

Enligt stadsmiljönämndens delegationsordning ska stadsmiljönämnden fatta inriktningsbeslut, genomförandebeslut och ekonomiska avvikelser för investeringsprojekt med en totalkostnad för samtliga skeden överstigande 15 miljoner kronor.

Renovering och utveckling av Älvsborgsdammen har en bedömd totalkostnad för samtliga skeden på 30 miljoner kronor varför inriktningsbeslut lyfts till stadsmiljönämnden.

Beskrivning av ärendet

Park- och naturförvaltningen har under flera år haft problem med drift och underhåll av Älvsborgsdammen på grund av att de tekniska anläggningarna är uttjänta av ålder samt inte uppfyller gällande arbetsmiljöregler. Utredningar har visat att för att få en välfungerande anläggning behöver en totalrenovering av dammen samt byte av teknisk utrustning göras.

Under 2021 fick park- och naturförvaltningen uppdrag av park- och naturnämnden att utreda ett antal frågor som rörde skate-åkning i och omkring Älvsborgsdammen. Frågan uppkom på grund av att boende i området upplevde skate-aktiviteten som bullrande. Som svar på de politiska uppdragen samt för att undersöka övriga behov och möjligheter för platsen tog förvaltningen fram en förstudie. Förstudien kommer att ligga till grund för målformuleringarna och gestaltningen i projektet.

Under gestaltningsskedet i projektet kommer den framtida utformningen av platsen att fastställas. Efter gestaltningsskedet kommer projektet genomförandebeslut hanteras enligt förvaltningens rutiner. Då projektets totalkostnader överstiger 15 miljoner kronor kommer genomförandebeslut att fattas av stadsmiljönämnden.

Förvaltningens/bolagets bedömning

Stadsmiljöförvaltningen bedömer att en renovering och utveckling av Älvsborgsdammen är nödvändig för den fortsatta tillgången till en plaskdamm för Göteborgarna. Genom en väl genomarbetad gestaltning och målformulering kommer projektet att bidra både till uppfyllandet av förvaltningens grunduppdrag och utpekade mål både ur ekonomisk, social och ekologisk dimension.

Kerstin Elias
avdelningschef

Anders Ramsby
direktör